

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE **PEDAGOXÍA E DIDÁCTICA INSTRUMENTAL CORDA**

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN									
DISCIPLINA: PEDAGOXÍA E DIDÁCTICA INSTRUMENTAL									
ESPECIALIDADE	Interpretación				ITINERARIO			Violín, Viola, Violonchelo e Contrabaixo	
CARÁCTER	Obrigatoria				TIPO DE CLASE			Colectiva	
DEPARTAMENTO	Corda fretada				XEFE/A DE DPTO.			Carolina Landriscini	
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso	COORDINADORA DA DISCIPLINA			Raquel García	
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:
ECTS/CUAD.							3		Observacións:
DOCENTES:	NOME E APELIDOS				EMAIL/TEL/WEB			TITORÍA	
	Raquel García				deraqueles@gmail.com			Luns 20:30-21:30	
	Alejandra Díaz				alejandradiaz.correo@gmail.com			Venres 9-10	

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRIPTOR:	Preparación para a práctica docente. Desenvolvemento da capacidade de transmisión dos coñecementos adquiridos. Estudo das estratexias e recursos didácticos necesarios para a docencia.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os adquiridos nas diferentes disciplinas da especialidade
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	A disciplina ten relación directa con disciplinas propias de interpretación (instrumento, repertorio con pianista acompañante, música de cámara e orquestra). A pedagogía e didáctica instrumental debe capacitar ao alumno/a para o seu futuro como docente, conseguindo transmitir a técnica instrumental adquirida, así como as características do repertorio e estilo de interpretación.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T4, T8, T15
COMPETENCIAS XERAIS:	X5, X10, X19, X24, X25, X26
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EI6
Ver a lista e descrición de competencias no anexo II do Decreto 163/2015 do 29 de outubro	

3. OBXECTIVOS	
DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Fomentar no alumno a interese pola ensinanza do seu propio instrumento	T1, T2, T3, T8, T15, X10, X19, X24, X25, X26, EI6
Coñecer as metodoloxías existentes para a ensinanza do instrumento	T1, T2, T4, X19, X24, X25, EI6
Coñecer o material didáctico adecuado para os diferentes niveis de ensinanza do instrumento	T1, T2, T4, T15, X5, X19, X24, X25, X26, EI6
Coñecer a lexislación vixente referente ás ensINANZAS de música, co fin de aplicala na elaboración de programacións didácticas nos diferentes niveis de ensinanza	T1, T2, T3, T4, T8, T15, X5, X10, X19, X24, X25, X26, EI6
Desenvolver estratexias de ensinanza, amosando a capacidade de análise, e aportando solucións distintas segundo os problemas de cada alumno/a.	T1, T3, T8, T15, X10, X19, X26, EI6

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1: As ensinanzas artísticas na normativa estatal e autonómica.	1.1- Coñecemento das leis actuais que rixen os conservatorios profesionais e superiores. 1.2- Familiarización cos Boletíns Oficiais do Estado e Diarios Oficiais de Galicia. Coñecemento das diferentes circulares referentes a temas pedagóxicos, avaliacións, etc. 1.3- Coñecemento dos planes de estudos dos conservatorios profesionais e superiores.	2
Tema 2: Bibliografía especializada.	2.1- Información sobre as publicacións existentes sobre a técnica e didáctica do instrumento. 2.2- Coñecemento do repertorio da enseñanza do instrumento, tanto de obras coma estudos/métodos e exercicios técnicos. 2.3- Familiarización cos recursos didácticos: partituras, medios audiovisuais e ferramentas online. 2.4- Criterios para a selección do material e o seu emprego no aula.	3
Tema 3: As diferentes escolas da enseñanza do instrumento	Aproximación ás diferentes escolas do instrumento dende un punto de vista pedagóxico.	2
Tema 4: A enseñanza da técnica instrumental	Ferramentas para a enseñanza da técnica do instrumento.	8
Tema 5: Estratexias de enseñanza/aprendizaxe. As TIC e os seus beneficios no estudo.	5.1- Aproveitamento das TIC como ferramenta educativa. 5.2- Estratexias pedagóxicas.	1
TOTAL SESIÓNS:		16

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE			
A metodoloxía a empregar será a seguinte:			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición	12	0	12
Lectura guiada e comentario de fontes	3	31	34
Pescuda de información	1	29	30
Prácticas de profesorado na aula	8	0	8
Exposición e debate sobre un tema dos tratados ao longo do cuadrimestre	1	5	6
TOTAL HORAS:			90HS = 3 ECTS

Os contidos da programación adecuaranse ao número de sesións que puidese ter o alumnado en cada cuadrimestre polas particularidades do calendario escolar, exceptuadas aquelas que teñan que ver coa ausencia sen xustificación do alumnado.

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1. AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Actitude, grao de preparación das clases e asimilación dos contidos tratados.	Valorarase a actitude e participación do alumnado nas clases.	T1, T2, T3, X5, X19, X25	40%
Traballo escrito, e impartición dunha clase práctica sobre un ou varios aspectos da técnica do instrumento	Avaliaranse os contidos, a calidade, orixinalidade, riqueza léxica e ortografía do traballo escrito e as habilidades orais no caso da impartición da clase.	T8	60%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Traballo escrito, e impartición dunha clase práctica sobre un ou varios aspectos da técnica do instrumento	Avaliaranse os contidos, a calidade, orixinalidade, riqueza léxica e ortografía do traballo escrito e as habilidades orais no caso da impartición da clase.	T1, T2, T3, T8, X5, X19, X25,	100%

6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA - Alumnos que superen as 4 faltas sen xustificar)			
Traballo escrito, e impartición dunha clase práctica sobre un ou varios aspectos da técnica do instrumento	Avaliaranse os contidos, a calidade, orixinalidade, riqueza léxica e ortografía do traballo escrito e as habilidades orais no caso da impartición da clase.	T1, T2, T3, T8, X5, X19, X25,	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Traballo escrito e impartición dunha clase práctica sobre un ou varios aspectos da técnica do instrumento	Avaliaranse os contidos, a calidade, orixinalidade, riqueza léxica e ortografía do traballo escrito e as habilidades orais no caso da impartición da clase.	T1, T2, T3, T8, X5, X19, X25,	100%

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social. Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS
Violonchelo ARIZCUREN, E. (1985). <i>Técnica del violoncello. Principios básicos</i>. Madrid, Ministerio de Educación y Ciencia BOUFIL, P., BURGOS, C. Y MULLER, P. (1995). <i>10 ans avec le violoncelle</i>. Paris, Institut de pédagogie musicale et choreographique COCSET, B., GABARD, P., TREMOULET, J. Y VERBE, T. (2003). <i>Le violoncelle, 10 ans avec</i>. Paris, Département de pédagogie et documentation, Cité de la musique ETXEPARE, I. (2011). <i>Pedagogía del violonchelo</i>. Barcelona, Boileau LANDRISCINI, C. (2015). <i>Aportaciones de David Popper en la enseñanza del violonchelo</i>. A Coruña, UDC MANTEL, G. (1995). <i>Cello Technique. Principles and forms of movement</i>. Bloomington, Indiana University Press PLEETH, W. (1982). <i>Cello</i>. Londres, Kahn & Averill STOWEL, ED. (1999). <i>The Cambridge companion to the cello</i>. Cambridge, Cambridge University Press Literatura didáctica da ensinanza do violoncelo Contrabaixo ANDERSON, G., & FROST, R.S. (1995). <i>All for strings: Strings bass. Comprehensive strings method. Book 1</i>. Kjos West. HERNANDEZ-DIONIS, P. (2021). <i>La praxis del contrabajo en los Conservatorios Elementales y Profesionales en España</i>. Cuadernos de Investigación musical, (julio-diciembre) (13): 92-105. LOHSE, J. (2021). <i>The Double Bass Book</i>. Friedberg, Alemania: Jonas LOHSE. SUZUKI, S. (2002). <i>Suzuki Bass School</i>. Los Ángeles: Warner Bros Publications. STREICHER, L. (1977). <i>Mein Musizieren AUF dem Kontrabass</i>. Viena: Doblinge. VALERO MUÑOZ, H (2012). <i>Contrabajo para niños</i>. Valencia: Piles.